

CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII — KOMISJA HISTORII PAŃSTWA I PRAWA

CZASOPISMO
PRAWNO-HISTORYCZNE

TOM XXXV — ZESZYT 2
1983

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Ajnenkiel, Juliusz Bardach, Stanisław Grodziski, Bogdan Lesiński (sekretarz redakcji), Bogusław Leśnodorski, Henryk Olszewski (redaktor), Kazimierz Orzechowski, Zygfryd Rymaszewski, Stanisław Salmonowicz, Monika Senkowska-Gluck (zastępca redaktora), Jan Wąsicki

Tłumaczenia na język francuski: Maria Sczaniecka

Adres Redakcji: 61-809 Poznań, ul. Czerwonej Armii 90, Collegium Iuridicum UAM

Printed in Poland

ISBN 83-01-05430-1

ISSN 0070-2471

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — ODDZIAŁ W POZNANIU

Wydanie pierwsze. Nakład 370+90 egz. Ark. wyd. 20,5. Ark. druk. 16,50. Papier druk. sat. V kl. 70 g, 70×100. Oddano do składania w sierpniu 1983 r. Podpisano do druku i druk ukończono w maju 1984 r. Zam. nr 10/21. E-11/189. Cena zł 240,—

DRUKARNIA UNIwersytetu IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

SPIS TREŚCI — TABLE DES MATIÈRES

Tom XXXV — Zeszyt 2

I. ROZPRAWY — ARTICLES

Henryk Olszewski, Ideologia Rzeczypospolitej — przedmurza chrześcijaństwa	1
<i>Idéologie de la République des nobles en Pologne — avant-mur de la chrétienté</i>	18
* *	
Kazimierz Orzechowski, Terra w terminologii polskich źródeł do końca XIV wieku	21
<i>„Terra” dans la terminologie des sources polonaises jusqu’à la fin du XIV^e siècle</i>	56
Witold Maisel, Ze studiów nad prawem polskim w państwie krzyżackim w XIV i XV wieku	57
<i>Etude sur le droit polonais dans l’Etat de l’ordre teutonique aux XIV^e et XV^e siècles</i>	67
Marek Sobolewski, Polska kultura polityczna i prawna w dawnych wiekach. Próba charakterystyki	69

II. PRACE DROBNE I MATERIAŁY — MISCELLES

Marek Wąsowicz, Poglądy Juliusza Makarewicza na niektóre problemy społeczno-ustrojowe II Rzeczypospolitej	97
---	----

III. DYSKUSJE — DISCUSSIONS

Janusz Goćkowski, Ideologie rewolucyjne i ideologie kontrrewolucyjne	111
--	-----

IV. ARTYKUŁY RECENZyjne — ARTICLES CRITIQUES

Bogdan Lesiński, O archeologii prawnej Polski	139
Witold Maisel, Nieporozumienia wokół „Archeologii prawnej Polski”	165
Jacek S. Matuszewski, Świadczenia duchowieństwa na rzecz państwa w Polsce od 1381 r. po połowę XVII wieku	179

V. RECENZJE I NOTY RECENZYJNE — COMPTES RENDUS
ET NOTES CRITIQUES

R. Mac Mullen, Roman government's response to crisis AD 257-337 (Jan Kodrębski)	201
H.-J. Fey, Reise und Herrschaft der Markgrafen von Brandenburg (1134-1319) (Jerzy Strzelczyk)	203
M. Zakrzewska-Dubasowa, Ormianie w dawnej Polsce (Jacek Sobczak)	205
Teisniu institutų raida Lietuvoje XIV-XIX v. (Jacek Sobczak)	209
Der dynastische Fürstenstaat. Zur Bedeutung von Sukzessionsordnungen für die Entstehung des frühmodernen Staates (Katarzyna Sójka-Zielińska)	212
G. Oestreich, Strukturprobleme der frühen Neuzeit. Ausgewählte Aufsätze (Stanisław Russocki)	214
J. Wąsicki, Rzesza i państwa niemieckie — 1789-1815 (Tadeusz Mencel)	217
H. T. Klami, The Legalists. Finnish legal science in the period of autonomy 1809-1917 (Jan Kodrębski)	221
F. Ryszka, Norymberga. Prehistoria i ciąg dalszy (Henryk Olszewski)	224

* *

*

L. Dralle, Slaven and Havel und Spree. Studien zur Geschichte des havelisch-wilzischen Fürstentums (6.-19. Jhd.) (S.R.)	227
Gorod i gosudarstvo w drevnich obščestvach (S.R.)	227
R. Fossier, Enfance de l'Europe Xe-XII ^e siècles — aspects économiques et sociaux (S.R.)	228
Der Deutschordenstaat Preussen in der polnischen Geschichtsschreibung der Gegenwart, hrsg. von U. Arnold und M. Biskup (S.R.)	229
V. T. Pašuto, B. N. Florja, A. L. Choroškiavič, Drevnierusskoje nasledie i istoričeskije sud'by vostočnogo Slavjanstva — Kijevskaja Rus' i istoričeskije sud'by vostočnych Slovjanz (S.R.)	229
Parliaments, Estates and Representation — Parlements, Etats et Représentation, ed. by J. Rogister, vol. I (1981), vol. II (1982) (S.R.)	229
A Republic of Nobles. Studies in Polish History to 1864, ed. and transl. by J. Fedorowicz, coed. M. Bogucka and H. Samsonowicz (S.R.)	230
M. Yardeni, Utopie et révolte sous Louis XIV (S.R.)	231
E. Schmidt, Beiträge zur Geschichte des preussischen Rechtsstaates (St.S.)	232
G. Máthé, A magyar burzsoá igazságszolgáltatási szervezet kialakulása 1867-1875 (L.P.)	232
H. G. Knothe, Die Geschäftsfähigkeit der Minderjährigen in geschichtlicher Entwicklung (M.K.)	233
P. B. Blaas, Continuity and Anachronism. Parliamentary and Constitutional Development in Whig Historiography and Anti-Whig Reaction between 1890-1930 (A.Cz.)	234
H. J. van Eikema Hommes, Major Trends in the History of Legal Philosophy (A.Cz.)	235
A. Marongiu, Storia del diritto italiano. Ordinamenti e istituti di governo (S.R.)	236

VI. IN MEMORIAM

Kazimierz Kolańczyk 1915-1982 (Władysław Rozwadowski)	237
Gerard Kuleczka 1934-1983 (Władysław Rozwadowski)	241
Jerzy Śliwowski 1907-1983 (Stanisław Salmonowicz)	243

VII. KRONIKA — CHRONIQUE

Profesor Józef Matuszewski laureatem nagrody im. Oswalda Balzera (B.L.)	247
Konferencja naukowa „Dzieje parlamentaryzmu na ziemiach polskich w okresie porozbiorowym” (Andrzej Bryk)	247
Kongres historycznoprawny w Zurychu — 1982 r. (Lesław Pauli)	251
Na 750-lecie przywileju chełmińskiego (Stanisław Salmonowicz)	252
Z prac Towarzystwa Jean Bodin (Juliusz Bardach)	253
Program XIV Międzynarodowego Zjazdu Historyków w 1985 r. (Juliusz Bardach)	254

WSPÓŁPRACOWNICY ZESZYTU 2

Juliusz Bardach (Warszawa)
Andrzej Bryk (Kraków)
Adam Czarnota (Toruń)
Janusz Goćkowski (Wrocław)
Jan Kodrebski (Łódź)
Marek Kuryłowicz (Lublin)
Bogdan Lesiński (Poznań)
Witold Maisel (Poznań)
Jacek S. Matuszewski (Łódź)
Tadeusz Mencil (Lublin)
Henryk Olszewski (Poznań)
Kazimierz Orzechowski (Wrocław)
Lesław Pauli (Kraków)
Władysław Rozwadowski (Poznań)
Stanisław Russocki (Warszawa)
Stanisław Salmonowicz (Toruń)
Jacek Sobczak (Poznań)
Marek Sobolewski (Kraków)
Katarzyna Sójka-Zielińska (Warszawa)
Jerzy Strzelczyk (Poznań)
Marek Wąsowicz (Warszawa)